

ਅਮਨ ਚੌਧਰੀ ਜੇ.

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ- ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2022 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 36755

ਸਤੰਬਰ 05, 2022

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, 1973—ਐਸ.ਐਸ. 173, 439—ਦ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 - ਐੱਸ. 18, 29, 37, 25—ਰੈਗੂਲਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ 1 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ 9 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ NDPS ਐਕਟ ਦੇ S. 29 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼- ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ 1 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ- ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲੋਂ 1 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ, ਜੋ ਕਿ ਸਪਲਾਇਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ 9 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਸੂਲੀ, ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ 8)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 14.4.2022 ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ; ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 8)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀ.ਕੇ.

ਐਮਐਸ ਅਟਵਾਲ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਅਮਨ ਚੌਧਰੀ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 439 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਧਾਰਾ 29 ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 61, ਮਿਤੀ 14.4.2022, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਣਾ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ।

(2) ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.-65-ਐਚ-3183 ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਿਲੋ ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਲਿਫਟਾਫੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟੀ ਹੋਈ ਅਫੀਮ ਅਤੇ 400/- ਰੁਪਏ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 14.4.2022 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 15.4.2022 ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਥਾਨ, ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 173 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਦੀ ਕਥਿਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਧਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਮੋਗਾ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸਹਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ 9 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਉਹ 14.4.2022 ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਾਰਾ 173 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(4) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(5) ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(6) CRM-M-33684-2020 ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤ ਧਨਕ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 11.01.2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ:

(*Amran Chaudhary v. S*)
ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ; ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ 16 ਕਿਲੋ ਗਾਂਜਾ ਪੱਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ; ਉਹ ਅਗਸਤ, 2020 ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ; ਕੋਈ ਰਿਕਵਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ; ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਸੂਲੀ ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ, ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਦਾਲਤ/ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ/ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

(7) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਜੀਭਾਈ ਬਾਰੋਟ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਈ:-

“ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42(2), 50, 52 ਅਤੇ 57 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 920 ਗ੍ਰਾਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ, 4.250 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ। ਦੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਸਤੂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ (ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ) ਲਾਗੂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ' ਤੋਂ ਵੱਧ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1 ਲੱਖ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ 920 ਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। . 1 ਲੱਖ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ

ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਤਰਾ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ। . ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 29 ਲਾਗੂ ਸੀ, ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਫੀਮ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ 920 ਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ 4.250 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਗਲਤ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕੁੱਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਅਫੀਮ "ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ" ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਪਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾਨਭਾਈ ਵੀਰਭਾਈ ਰਬਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਉਕਸਾਹਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦਾਨਭਾਈ ਵੀਰਭਾਈ ਰਬਾਰੀ ਇਕੱਠੇ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 29 ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਪਾਸੋਂ 1 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਦੋਸ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਪਲਾਇਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ 9 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੂਰਵ-ਉਲੇਖਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਸੂਲੀ, ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 14.4.2022 ਤੋਂ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ; ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(9) *(Aman Chaudhary, I.)* ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ/ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ/ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: -

1. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
2. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ/ਧਮਕਾਏਗਾ ਨਹੀਂ।
3. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।
4. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।
5. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਉਕਸਾਉਣ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ।
6. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
7. ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।

(10) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਦਿਵਿਆ ਗੁਰਨੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ